

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ घुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह:—

ग्रंथ क्रमांक ४२०० १५ (४७६)

ग्रंथ नाम क० कल्पतरु

विषय क० पुराणे.

(1)

॥ श्रीराम जय राम जय जय राम ॥ ६ ॥ ७ ॥
॥ इति कथा कथिते स्तवकारंभः ॥ ७ ॥

(2)

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीकृष्णायनमः ॥ ॐ नमोजिनारायणा ॥ अनंता
शेषशयना ॥ गुणअव्यक्तानिगुणपूर्णा ॥ निश्चयापकातुं ॥ १ ॥ जयजयाजिपरमानंदा ॥ आनंदासिद्धिगो
विंदा ॥ गुणानिताशुद्धबुद्धा ॥ विवेकातु ॥ २ ॥ जयजयाजिभगवंता ॥ अजराअमराअनंता ॥ परात्पर
मोक्षदाता ॥ कैवल्यदानि ॥ ३ ॥ जयजयाजिमंगलनिधाना ॥ सकळकळापरिपूर्णा ॥ सकळकळाभूत
गणा ॥ सकळकळातुं ॥ ४ ॥ जयजयाजिजेतिलिंगा ॥ परमपूजा महानागा ॥ जयजयाजिवेदगर्जा
मुकुंदातुं ॥ ५ ॥ तुझे केलिया स्मरण ॥ नेथें केवळ निनिष्ठ ॥ हेबोलता विष्णुभुवन ॥ निसुउपमोनिगळे
॥ ६ ॥ जाचेनिनाम स्मरणे ॥ नाशे जन्ममरणचकारणे ॥ अमृतचे होये मारणे ॥ वैकुंठलोकि ॥ ७ ॥
आता असो हे स्तवन ॥ पुढे बोलणे असे कीर्तन ॥ जे सगळे दिजे अर्घ्यदान ॥ गंगोदकाचे ॥ ८ ॥ जे सिअको
किजे आरति ॥ ते काय आणिकाचिदिपशांती ॥ ते सिगमलिस्तुति ॥ तुम्या चरणि ॥ ९ ॥ ऐशिया तुम्या
निश्वंभरा ॥ शिरसानमजिदातारा ॥ ज्ञानहृदइत्यागाभारा ॥ पेशावेतुं वां ॥ १० ॥ हृदइविस्तारला
कथाकल्पतरा ॥ तथाचा होइ जेवनकरा ॥ भक्तिपुण्यावामधुकरा ॥ तुमि तेथे ॥ ११ ॥ याकथाकल्प

(3)

नस्तवास्तवकु॥ पूर्णजालाप्रथमयेकु॥ आतां द्वितीयस्तवकाचा उमेरवु॥ बोलविमज॥ १२॥ रूपा
करुनिया हरि॥ विजप्रकाशी अमंतरि॥ ग्रंथबोलावया शिरी॥ ठेविला हस्त॥ १३॥ आतां गणेशकु
ळदेवता॥ गुरुश्रोता विष्णुमक्ता॥ वेदव्यासादिक समस्ता केलें नमन॥ १४॥ मज या वाजिजाया
सु॥ ग्रंथकथेचा सौरसु॥ तुमचे कृपेकटाक्षिने वरसु॥ बोलेन आता॥ १५॥ जिकयेवे निश्चयेण॥ पा
तकेना शक्तिदाराणें॥ गजयुतावरि पंचानने॥ उठिजे जे स॥ १६॥ जन्मोजय आणि वेशपायनु॥ यादोहि
चाकथा प्रभु॥ तो रेकाजि चित्ते उन॥ लुण्ठे लुण्ठया सबळि॥ १७॥ इति श्री कथाकलत्रत र द्वितीयस्तव
के मंगळाचिननाम प्रथमोऽध्यायः॥ १८॥ ॥ १९॥ ॥ २०॥ ॥ २१॥ ॥ २२॥ ॥ २३॥
मगरावळणे कृपेभरा॥ कृष्णें सांडिलि कांमगु॥ सिंधुतिरानिले समया॥ नगरयादें वेंसि॥ १९॥ मंगळ्यणे
वैषंपायन॥ जरासंदेदेत्यदाराण॥ त्याभेणे बारायण॥ रिघाला सागरि॥ २०॥ मंगळ्यणे राजाभार
नु॥ हामजसांगा वाजिवृतातु॥ हृष्णजरासंदेजिनयु॥ वाढला कापां॥ २१॥ मंगळ्यणे वैषंपायनु॥ कोस
उग्रशेनाचा बंदनु॥ तो मारिला दारणु॥ दुराचारि॥ तो हृष्णाचा युणिजिमाया॥ परिते अतजसेपु
रुषोत्तमा॥ तो वधुनिया राजधमा॥ रुघापिला उग्रशेन॥ २२॥ मंगळ्यणे जन्मोजयो॥ यकडासाता हृष्ण

(3A)

देवो॥ मामावधुनिषांजयो॥ मिरउनेये॥ ६॥ मगह्यणेमुनेश्वर॥ मामानकेनोअसुर॥ दमल्लदेयाचा
कुमर॥ कौंसजाण॥ ७॥ हेसुतअसेनारदा॥ तेणेसांगिल्लेगोविंदा॥ ह्यणेननाहिनयासिबाधा॥
कौंसवधाचा॥ ८॥ कोणेयेकेशुभकाळि॥ वसंतवानलावनल्लळि॥ किडाकरावयाराववनल्लळि॥
गेलाउग्रशेनु॥ ९॥ सेवेनसेकौंसमाता॥ आणिकिस्त्रियाचुता॥ किडाकरितांनृपनाथ॥ कमलेदि
वस॥ १०॥ अस्त्रिजाणोनियारजल्लि॥ मगरावगेलायाहाळि॥ मगदमल्लआलाताकाळि॥ उग्र
शेनवेशे॥ ११॥ धरुनउग्रशेनवेशे॥ उभाठाकलासंदूख॥ देवाविषयसंग॥ प्राणप्रियेमज॥ १२॥ त
याद्युणेप्राणेश्वरि॥ मिअसेजिअनाधिकारि॥ इकाजिअसुरि॥ करुंनये॥ १३॥ तेतुयांअसेजिविदि
त॥ सैन्यसांडुनआलेतिधांवत॥ ह्यणेनहेतिसिस्मिन्त॥ मनामाजि॥ १४॥ मगह्यणेवोअसुर॥
हानकरिपाविचार॥ मजउपजेज्वर॥ तुसियावियाचा॥ १५॥ विनिपतिमद्रकुमारि॥ अग्निळागे
मंदिरि॥ तरिजिवनकातयावरि॥ सांडुनये॥ १६॥ मगसरलियारतिविलसु॥ तोचिराहिलागर्भि
कौंसु॥ मगधरिलालेयवेनु॥ निघतातेणे॥ १७॥ मगह्यणेकौंसमाता॥ मितरिपतिवृता॥ प्राण
यजिनरेआतां॥ तुजवरि॥ १८॥ मगनिष्क्यणेअसुर॥ रुपतिब्रनानिधरि॥ तुंवावुगविलारतिवर॥ प

(५)

तिवेरो ॥१९॥ तुजम्पादिधलासे सुत ॥ हासर्वा सिहोश्च अजित ॥ तवयस्त्रिपणे तु सियावंशानि पात ॥ क
रिल्यादव ॥२०॥ ऐसा हो दैत्य नंदन ॥ तो जाणे नारायण ॥ मग कोसवधुनियां उग्रशेन ॥ बेसविला भद्रि ॥२१॥
मग भेटलि भाता पिता ॥ ते बाठवरुषे हृष्टनाथा ॥ मग त्रनबंध जाला उभयतां ॥ राम गोविंद ॥२२॥
मग करावया विद्यापठण ॥ उज्जनिबाले दोघे जण ॥ तेथे शेविला गुरुचरन ॥ संधिपाणि तो ॥२३॥
दोघे जाले विद्याधी ॥ तिसरा सुधामा सांगानि ॥ साटि दिवसां वेदश्रुति ॥ जालि शास्त्रे ॥२४॥ मग ला
गोनिया गुरुचरण ॥ विनविनसे हृष्टनाथा ॥ काडि मागा विजिदक्षणा ॥ गुरुवाचि ॥२५॥ मागिला
नष्टचिह्नी ॥ हृष्टनाथा जाला संधिपाणि ॥ मग काजिला करुणाविचनि ॥ हृष्टनाथा प्रति ॥२६॥ सरस
तिसागराचे तिरि ॥ प्रभासपुण्यक्षेत्रि ॥ पाडात नेला जलवरि ॥ पुत्रवसुचा ॥२७॥ मग निघाला हृ
ष्टनाथा ॥ सिंधुसिकेलि विज्ञापना ॥ विगिंद पानंदना ॥ संधिपाणिच्या ॥२८॥ मग तया हृष्टनाथा
रा ॥ पांच्य अन्य आदेशां सुत ॥ तेणे नेला ब्रह्मकुमरा ॥ उदकाभाजि ॥२९॥ सागरि प्रवेशला हरि ॥ उ
दकाभां डोळिना नापरि ॥ तिवतो देखिला दुराचारि ॥ पांचजम्पु ॥३०॥ मग करुनियां रणरवदु ॥ पांच
जम्पाचा केला वध ॥ उदरचिरुन पाहे गोविंद ॥ बाळकासि ॥३१॥ तया नदरे वे उदरि ॥ मग तेचिचे तले
वाध करि ॥ शरवस्फुरण विचारि ॥ मनाभाजि ॥३२॥ तव तया बाळका ॥ यमेनेले यमलोका ॥ रसजाणित

(4A)

लेविवेका॥ नारायणे॥ ३३॥ मगगेलायमाप्रति॥ तवंतोआलाचारणदक्षणापति॥ करजोडुनियांविनंति
केलित्क्षणा॥ मगअणेगोपिनाथ॥ देसंधियाणिचासुत॥ येरेंआणिलारवेळत॥ दिधलाकुमरतो॥ ३४॥
मगआलाक्षणाणा॥ पुत्रदिधलागुरदक्षणा॥ मगबुंदुनियांक्षणाचरणा॥ आलामथुरेसि॥ ३५॥
ववयाकौसाच्यानारि॥ जरासंदाच्याकुमरि॥ दोनिगलियामारि॥ पितयापासि॥ ३६॥ सां
गितलिडारिविविवंचना॥ राजदिधलेउभेशेना॥ कौसाचिकरुनियाविमुचना॥ आलेआसि॥ ३७॥
तुजसारिखाअसतापिता॥ आआवेधकावआलेगाताता॥ नरिकाऐखाउआतातुजवरि॥ ३८॥ मग
थणेसरासंद॥ रतकानकरावारवेद॥ तोडुनसांडितुजवेद॥ यादवाचा॥ ३९॥ मारहामथुरादे
का॥ जांगत्राणेकरुनउदेरा॥ तेकुडावाजाणकतेस॥ पतितुमचा॥ ४०॥ मगमांडिलाकटक
बंधु॥ सैन्यमेळविजरासंदु॥ जाणोउलथलासि॥ सैन्यवेसे॥ ४१॥ शाल्वदमयोशजरादु॥ पुं
उरिकासुदेवमहामंदु॥ येकलम्यअंगुष्टदु॥ दोणशिष्यजो॥ ४२॥ दंतवग्रविदुरथ॥ कळींग
विरआणिवकंदंत॥ काशेश्वरविख्यात॥ मडावाडो॥ ४३॥ आणिपृथ्वीचेमृपाल॥ सैन्यमेळविलेस
कर॥ तिविसक्षीणिदळ॥ आलेगणित॥ ४४॥ तवेमथुरेआलानारदु॥ क्षणासिकरिअनुवादु॥ ४५॥
धावरिजरासंदु॥ कोपलाजसे॥ ४६॥ तेणेलोकजालेसावथ॥ तवंतोआलाजरासंद॥ नगरवेदुनि

(5)
क० सं० २

राम

यात्रबोध॥ यादेवेसि॥ ७॥ फुटलेहाकाचेहिकार॥ मध्येधनुशाचेटणकार॥ रणवाद्येंकतनअंबरा॥
दुमदुमीले॥ ८॥ एकएकांडाकदेति॥ तेणेनेगरकाळवेबसमस्ति॥ यादेवजालेभयाभित॥ बापुडे
ते॥ ९॥ रात्रिरारवतानगरि॥ वर्षतेजालेशिळाधारि॥ जेसांरुद्रगांवरी॥ तेशिमारिमाडिलि॥ १०॥
धुणतिगेलिगेतिरेमधुरा॥ विजेसिसापडलेनकरा॥ वायाचिभारिलेकोसासुरा॥ कृष्णानुवा॥ ११॥
जोवतिचक्रुड॥ अमिराकितिधडधडा॥ गारवालिनितंबरडा॥ नगरामाजि॥ १२॥ येकमुणतिअजा
मोवळा॥ आतांचिठेउनजाळाबळा॥ यदुचेभारिलेचक्रुड॥ कृष्णानुवा॥ १३॥ एकमुणतिहोगोकुलि
एणेभारिलेमाहाबळि॥ एकमुणतितेमुमुनातिलि॥ गेलबादत॥ १४॥ मगबळिदेवदूधेनोविदे
नोकोपवादमहानिध॥ युधिजोवरावाजरासंद॥ नगराशिणमी॥ १५॥ तवसारगचक्रमाते॥ हवमुस
ळधाडिलेसुरनाथे॥ परिडारिवशिचियेकथे॥ असेगरडा॥ १६॥ सात्विकासिधाडिलादंतवय॥ मगेनिधा
लाकृष्णबळिभूद॥ को॥ जाणोजिपुरावरिमडाळद॥ कापलजिसा॥ १७॥ हाणतसुटलेयदुविरा॥ जिसा
कमळवनावरिलेजरा॥ तैसेउठालेयदुविरा॥ कापितसुटलेसेय॥ १८॥ एकाफुटलेवाशरी॥ आंगीजा
लेपाडुसर॥ जाणोफटितिविरवार॥ रणभुमिचे॥ १९॥ मगफुटलासेभसागर॥ लोटलाअसुद्धाचापु
र॥ तेखास्त्रिपाडुमेर॥ कृष्णदेव॥ २०॥ मोडलाजाणोनकटकबंध॥ मगधाविनलाजरासंद॥ तवउठाव
लाडळायुद्ध॥ तयावारी॥ २१॥ दोघेनवनागसहभ्रबळि॥ परिहेउपमाथोडिसहस्रमेळि॥ दोघामाडलिहा

२

३

(5A)

तोफकी॥ उसनाथाइं॥ ६१॥ दोये॥ मगकोपलाहकायुद्ध॥ मुसबेहाणितलाजरासंद॥ तवेअंतराविजाला
शह॥ नकोनकोरे॥ ६२॥ तुसेनयासिनाहिमरण॥ बायाजार्लमुसबसंधान॥ मगसारिलेआपण॥ ह
रिवंशमते॥ ६३॥ श्रीभागवताबाअनुवाद॥ जिवंतधरिलाजरासंद॥ मगअंतरिरेकोनशह॥ सोडि
लात्रो॥ ६४॥ मगतोसोडिलाभुरारि॥ अंतरिचिरेकोनवैश्वरि॥ ऐसाअउरवेव्यावपरि॥ अलाजरासं
द॥ ६५॥ बळिदेवासांगेभुरारि॥ हाभूमंडविचेअणिलेवेरि॥ तुह्यादेस्लमथुरेचिअवेव्यारि॥ सांभाळुनि
यां॥ ६६॥ एकपडिलेसमरंगणि॥ तेगेलेअमरभुरनि॥ एकपळलेजिवचेउनि॥ देशाप्रति॥ ६७॥ मग
गेलालजरासंदु॥ मायुताकेलाकटकबंधु॥ तोलेकलाबोधु॥ यादविसकळि॥ ६८॥ यादवासिह्यणवि
केंद॥ आतानधरेवेजिधिरु॥ जेआलास्रणवाकिसह॥ तेवंपडलावळसा॥ ६९॥ आजसोळावरुषेवरि॥
देशाचिजालिबोहरि॥ उद्देशपडिलिमथुरानगरि॥ याचेनिपाइं॥ ७०॥ हेनमारितेकोसासुरा॥ तरिनमा
रिताजरासंदमथुरा॥ आताआपणकोठेनिवारि॥ कलसकळिक॥ ७१॥ हेहरिवंशिचिकथा॥ तेअनुतजा
लेगोपिनाथा॥ मगविनविलेसमलां॥ रामगोविंद॥ ७२॥ मगविक्रदमयासिह्यणेबळिदेवो॥ आमुचे
नतुयाजलाउपद्रवो॥ आतासांसांळाआपलागवो॥ मगनिघालेदोये॥ ७३॥ निदक्षणेचामोहरा॥
आलिकहाउकोल्हापुरा॥ माटेमेवलेमहाधिरा॥ परशरामासि॥ ७४॥ हातिमिरवेकामधेनु॥ खांदिकर

(6)

क० स्त०

राम

शधनुषबाधु ॥ बटवृक्षातविमृशुनंदनु ॥ देखिलालक्षणे ॥ ७६ ॥ धावोनलागलापारं ॥ घरेआलंगिलादोस्त्रिवाहि
 आणोचंद्राकापाहि ॥ भिटिजालि ॥ ७७ ॥ हरिद्वणेअविनाशा ॥ जरासंदेघातलेवळसा ॥ तुमजमेठलासिअपेसा
 मारगवातुं ॥ ७८ ॥ मगमृणेमृशुनंदनु ॥ तुमबाह्यजंतरिपरिपुर्ण ॥ तुमपाविजेदर्शनि ॥ भक्तिभावे ॥ ७९ ॥ जेसेसि
 नकाविमुरेसित ॥ तैसातुब्रह्ममूर्तिमंत ॥ परिभक्तपापसय ॥ अरुक्षरेखा ॥ ८० ॥ येकभूमिगोळकुसरि ॥ त्रि
 सुवनतुस्याउदरि ॥ तरिआतापाकेंचावेरि ॥ तुजसिदुसरा ॥ ८१ ॥ जरासंदाचेभेणे ॥ तुंबावनवासयेणे ॥ का
 पुराचेबाणे ॥ केविबिंधावावळि ॥ ८२ ॥ तुंबाकेतुअनाग्रहो ॥ आद्यभिटिचाधरिला मोहो ॥ तुमिलिखारेव
 छणेहाठवो ॥ तुमचिअसे ॥ ८३ ॥ मगसाहूनियातिलहाम ॥ कामधेनुप्राथिपरशराम ॥ मगशिरामृतेरु
 रिराम ॥ आरोगिले ॥ ८४ ॥ मगग्रणेमुनिरावो ॥ कहाउतुमचाठवो ॥ नेथेअसेसुकाळवासुदेवो ॥ तुसेनवे
 रें ॥ ८५ ॥ नोमाहादुष्टदुराचारि ॥ चतुर्भुजनालाहरी ॥ दोनिसिद्धहोनिकुसरि ॥ दारुकाचे ॥ ८६ ॥ थाराक
 रावानिःपान ॥ भट्टिबैसवावायाचारसुत ॥ पैलगोमंताचळपर्वत ॥ नेथेअसावेतुघिं ॥ ८७ ॥ नोमहाउच
 पर्वत ॥ इंद्रासिजालासेअजित ॥ सुर्याचाजडनसेरथ ॥ करिताक्रमण ॥ ८८ ॥ नोकरवापाताळगत ॥ छणे
 नआलगापिनाथ ॥ जरासंदाभेणेव्रतांत ॥ यादवासि ॥ ८९ ॥ मगतोमृगुपनि ॥ परस्येरेजातिरुक्ताति ॥

॥ ४ ॥

(6A)

भगगेलासागराप्रति॥वेतरणिसि॥८९॥हरिगेलासुकाळपुरि॥शंखत्राहारिलावधि॥तेरेकोनआलावा
हरि॥सुकाळदेवो॥९१॥तेणेदेखिलायदुराजु॥तोअणेहाकेचाचतुर्मुख॥शंखचक्रगदाविराजु॥मीचअ
से॥९२॥मगतयाअणपुरारि॥वेगिसांडिआमुचिनगरि॥जाइजाइरेवाहरि॥बाळकेसि॥९३॥काबळिदे
वासिकरिदंडवंत॥तेजिमावेचिहोनिउस्त॥नरदेहिहोराज्यसमस्त॥भोगिसितु॥९४॥तोअणेरगेवळा
हेबोलोनकोरेवरळा॥मजकोपलियासुकाळा॥तुंयारारेवळकोण॥९५॥अणोनआलासमरंगणि॥हु
रिविंधिलाअमित्यबाणि॥तवतोधनुधरनिरामणि॥वारिलेवैगि॥९६॥मगहृष्टेदाकिलेचक्र॥भुजारवंडो
नसांडिलेजिरा॥मजमंताकेविरवर॥पुरोशके॥९७॥महाविभुरव्यराणि॥लागलिहृष्टिचरणि॥या
चिडुष्टावाविकरणि॥भोगितलितेणे॥९८॥अणोनघातलापुत्रपुटे॥हासुमनचक्रिकर॥हेतुमचेवनग
र॥रारोनआसि॥९९॥मगतोभक्तजनहृषाळ॥दुलसनवावडवानळ॥तेथेखापिलाबाळ॥सुकाळाचा
॥१००॥तवतेरेकिलेजरासंद॥जमपुरासांडिलीगोविंद॥दक्षिणेगेलेहेरभंद॥जाणितले॥१॥मगउजवि
सांडिलिमथुरा॥अल्हदक्षणेअमोहरा॥तवदेखिलेडोगरा॥वेगळेदोष॥२॥मगअणेरजरासंद॥आता
सापडालारगेविंद॥अणोनघातलाकटकबंध॥गोमंताचळासि॥३॥राजेपातलेचक्राणि॥तणेदारक
विरलावैगि॥भोवतिलोगलिआणि॥पर्वतासि॥४॥जाणोउपडिलाचिनेनु॥तेसाप्रजळलाआंगार॥शि

(7)

क० स्त०१

राम

कासाडितसेडोगरु ॥ भेणेअभिच्या ॥ १ ॥ अग्निजाळचेनिधाके ॥ पशुपक्षियेअनेके ॥ शिखरिचढलीअनेके ॥
 मर्कटवान्तरये ॥ २ ॥ आपुध्येचिंतिलिअपति ॥ तिधाडिलिसुरपति ॥ अभिपावातवपुटति ॥ उडालाबकिदे ॥
 वो ॥ ३ ॥ जैसासिंधुलंदिपवनपुत्र ॥ तैसाकटकपडलाडळधर ॥ जाणालकेमाजिवान्नर ॥ पेटलामाहा ॥
 मारि ॥ ४ ॥ बापविरमुकुटमणि ॥ तोयेकलातेनेविराहाणि ॥ मारितचालिलाअरणि ॥ गजमारावियो ॥
 ॥ ५ ॥ मंगलाजाणोनियाकटकबधु ॥ मगधाविनुलाजरासदु ॥ जैसाडिनिमानियाविरोधु ॥ प्रतापमव ॥
 १० ॥ रामबाणिजरासंद ॥ मिळालेजाणोनियागोविंद ॥ जाणिरवापदाडोडलधुंद ॥ अणोनरविलासं ॥ ११ ॥
 पर्वतचुरिलापायातवि ॥ तोगोमुंतथातलापातावि ॥ अभिप्राशिलाकळाले ॥ सागराच्या ॥ १२ ॥
 येवडेअरमानकेलेहरि ॥ तेगावेवोलिजेसिंधुतिरि ॥ मगचकचेउमियाकरि ॥ निघालाहृष्ट ॥ १३ ॥ के ॥
 लेधेउमुंडाचेनिपात ॥ परविराडोतसेविपरित ॥ जिवाडोउमयाच्याहिहस्त ॥ जातिवेकुंठासि ॥ १४ ॥
 नेतासिषलिविमाने ॥ येकपळालेजिवाभेणे ॥ मगरामजरासदाउशिमे ॥ मां उलेयुड ॥ १५ ॥ एकमे ॥
 काहाणतिकोडे ॥ राकितिधांडेआणिशाडे ॥ मुरखउचलिलेसहप्रफेडे ॥ हाणावयासि ॥ १६ ॥
 तवअंतरिजालाशुद्ध ॥ नकोनकोबकीदेवाकलच्छ ॥ तुसेनडातेननाहिमृस ॥ जरासंदासि ॥ १७ ॥

(7A)

मगबोडटलारणसिंधु॥ देशागेलजरासंदु॥ अलेराभगोविंदु॥ मथुरेप्रति॥ १८॥ मुनिसिंहणेनृपनाथ॥
दक्षणेसिगेलाकाअनंत॥ गोमंतकरावयापातावगत॥ कायकारण॥ १९॥ मगमुनिबोलिववन॥ हागो
मंतचुंबिगगन॥ सूर्यासिकरितांगगनिम्रमण॥ अउलारयु॥ २०॥ मगसूर्येकधिलेइंद्रा॥ तेणेवज्रधा
तलेगिरिवरा॥ परिव्यामात्रगानेरंद्रा॥ ननुदेयाचि॥ २१॥ ऐसेतोगोमताचव॥ तेणेइंद्रकेलनिबळ
यणेनियाश्रीगोपाच॥ आलादाटघायासि॥ २२॥ देसयुगभारता॥ देहरिवंशिचिकथा॥ जरासंदामे
णेवार्ता॥ लोकाप्रति॥ २३॥ आताउरोहेकथा॥ काव्यौवनयेइलओता॥ तेणेकावेओता॥ मणे
ल्लणयाजवन्कि॥ १२४॥ इतिश्रीकथाकल॥ २४॥ तीयस्तवकेगोमताचव्वारव्यानिनामदि
तीयोऽध्यायः॥ २॥ २५॥ २६॥ २७॥ २८॥ २९॥ ३०॥ श्रीकृष्णापणमस्क॥ ३१॥ ३२॥ ३३॥
॥ श्रीगणेशायनमः॥ मगजालाजणोनअपमान॥ मगमेळविकाळधौवन॥ मायुताआलाचालो
न॥ जरासंद॥ १॥ तवतेथेगेलानारदु॥ काव्यौवनासागेभेदु॥ पितवस्त्रात्तागेविंदु॥ बोलरवावातुंवा
॥ २॥ मेघशामचनुभुज॥ कंठिकोस्तुमणिविराज॥ करिकेमळगदाविराज॥ तोजाणिजसु॥ ३॥
तुतपिचावरदानि॥ तुजयादवनुपरतिरणि॥ गुंसेताकाहिकाहणिनकस्तिष्णासि॥ ४॥ ऐसकिरुनि

(8)
के० ल०

याअनुवाद॥ मथुरेआलानारद॥ कृष्णासिकेलजनुवाद॥ संकलाचा॥ २५ पुढेयेतसेकाळयौवन॥ हृद
वाचादळ॥ यासिनचलेगाप्रेल॥ अंसावयाचा॥ ६॥ मगहणेबलिभद्र॥ यासिकोणाचाअसेवर॥
तवबोलिलावधकुमर॥ यादवासि॥ ७॥ गगच्यापमिहामुनि॥ तोलोहचूर्णमिशिनित्यानि॥ दाहास
हसवरपेअनुशानि॥ बैसलाअसे॥ ८॥ तयायादनिदिधलिमुमारि॥ तेपूणतातवनोगर्गिब्रह्मचारि॥
नपाहेतियते॥ ९॥ ऐसातोविरयात॥ यादवाचाज्यामात॥ स्त्रिसिनेदिऐकांत॥
तापसपणे॥ १०॥ तवकोणेयेकेकाळि॥ सबलिमडितिराडोळि॥ हानपुसकसर्वकाळि॥ करितिगो
शि॥ ११॥ ऐसेऐकोनियाकानि॥ तेणेदुखावलागर्गिमुनि॥ मगनिवाल्यासात्तिमानि॥ रुद्रशेवेसि॥ १२॥
नियशेविलोहचूर्ण॥ सहअवरपेअनुशानि॥ तवरद्वयपूणेप्रसन्न॥ जालोनज॥ १३॥ मंगर्गिअणेम
हेरा॥ मजपुत्रयावाजिमेहेराऐसा॥ जोयादवांचियावंशा॥ जिणोशके॥ १४॥ तवरद्वयपूणेतथा
स्त॥ लुसापुरेलगा मनोरथु॥ ऐसेबालोनजगन्नाथु॥ जालाअदृश्य॥ १५॥ मगतोदुर्वनिर्भर॥ गा
वायतसेक्रुषधर॥ तवयौवनेकेलापाहुमर॥ गर्गिमुनिसि॥ १६॥ तयाचियासंमना॥ संतोश
जालात्याब्राह्मणा॥ प्रसन्नजालोरयौवन॥ मागकाहि॥ १७॥ मगहणेयौवनराजा॥ आत्मा

राम

॥ ६ ॥

ग

प्राविपुत्रप्रसा॥ स्त्रियाओहेतिबांसा॥ आमुच्यापरि॥ १८॥ त्यायौवनाविराणि॥ काळिनवेपप्रणि॥ तेधा
 डिलिष्टगसुनि॥ गणिजिवळि॥ १९॥ तिणेसुखेउनउदरि॥ पुत्ररविलाक्षेत्रि॥ मगलिंगगन्धारि॥ तेथुनि
 या॥ २०॥ ऐसातेकाळयौवन॥ यौवनरायाचानंदन॥ रुपेसावळाकाळयौवन॥ ठेविलेनाव॥ २१॥ ऐसा
 तेउपलादारुण॥ यौवनरायाचानंदन॥ तेनारदेकेलाप्रेश॥ जरासंदासि॥ २२॥ ऐसातेकाळयौवन
 यादवाकुविचारकंदन॥ तेनारदेकेलाप्रेश॥ जरासंदासि॥ २३॥ तुझानटोपेक्षणबळिभद्र॥ आणा
 वयौवनावारुमर॥ तोकरिल्लारासकार॥ यदुकुवाचा॥ २४॥ निळकंठाचावरद॥ कल्पाणिगगवि
 नंद॥ ऐसाकरुनियाअनुवाद॥ गेलानारदतो॥ २५॥ मगमिळोनियासमस्ति॥ शाल्लधाडिलायौव
 नाप्रनि॥ बोलाविलाशिप्रगति॥ काळयौवनता॥ २६॥ तवतेथेपातलानारद॥ काळयौवनाकरिअ
 नुवाद॥ चौभुजाचागोविंद॥ बोळरावाचुंवा॥ २७॥ त्यासिजुंसतारणि॥ तुवानकराविकाहाणि॥
 ऐसेसांगोनियमुनि॥ आलाक्षणाजवळि॥ २८॥ काळयौवनयेतसेतुझांधरि॥ वेगिसांडामथुरापुरि॥
 ऐसेसांगोनीयापुरारि॥ गेलानारद॥ २९॥ मगक्षणाबळिभद्र॥ यादवेसिकरितिविचार॥ काळ
 यौवनापुटेधीर॥ नधरवेआत्मा॥ ३०॥ हरामरतमथुरापुरि॥ नेउनघालाडोंगरि॥ कारिधासाग

(१)
क० सं०

राम

रि बाळकेसि ॥ ३१ ॥ भगवोलिलाविकिंद ॥ कृष्णातुएळडुंसार ॥ काळयोवनाकरितासागर ॥ श
विशिकाषा ॥ ३२ ॥ भगवोलिलाकृष्णराणा ॥ मियकलायकमारुकवणा ॥ सिंककायग्रामजना ॥ पु
रोशके ॥ ३३ ॥ अणोनूदाविलादृष्टंत ॥ सर्पआणविगोपिनाथ ॥ यटिघातलाधुंधुंवाते ॥ महाफणितो ॥ ३४ ॥
भगवस्त्रिबंधोनियाकेळि ॥ धाडिलिजरासंदजवळि ॥ दुवस्तजितुत्यावनमाळि ॥ धाडिलिअसे ॥ ३५ ॥
दृष्टिपाहेदेसनाथ ॥ तवतोसर्पधुंधुवात ॥ भगविचारनियामान ॥ रचिलांमंत्र ॥ ३६ ॥ जेकृष्णआहेस
पर्वत ॥ आत्माहाविलादृष्टांत ॥ तरिवडुताकायेमयेत ॥ पुरोशके ॥ ३७ ॥ भगआणोनियापिंपलि
का ॥ लक्षकोटिअनेका ॥ चटभूरोनियामुखदरवा ॥ बांधलेवरु ॥ ३८ ॥ तोधाडिलामयुरप्रति ॥
कृष्णयादवसोडनपाहाति ॥ तववेगळळ्यालासस्ति ॥ सर्पाचिया ॥ ३९ ॥ भगअणेनारायेण ॥ म
जनाटोपेकाळयोवन ॥ आतापळिजेतरिचप्राण ॥ वाचेलअपुला ॥ ४० ॥ तवअलेकृष्णाचेहेर ॥ अ
णतिपळाजिपरचक्र ॥ पुटेयतातिभार ॥ काळयोवनाचे ॥ ४१ ॥ हेहरिवंशिचिकथा ॥ मियकलानुपु
रेवडुता ॥ अणोनआणिलेदृष्टांता ॥ यादवासि ॥ ४२ ॥ भगकृष्णअणेजिबळिमडा ॥ मियकलाएरन
माधारा ॥ लुहियादवप्रजासमया ॥ येउननिघावे ॥ ४३ ॥ समुद्राचेतिरि ॥ द्वारकानवकुशापुरि ॥

७

(१०)

नेधेजाडनियांसमग्रि॥ राहोवेतुहिं॥ ४४॥ मगबोलाविलावेननु॥ तयासांगेगोपिनाथ॥ नगररचवेक्षणा
नु॥ समुद्रनिरि॥ ४५॥ तेणेआणिलाविश्वकर्मा॥ रचनारविलिवैकुण्ठउपमा॥ कनकरलाचियाप्रतिमावि
त्रधामा॥ दिधलेवोपा॥ ४६॥ मगलोकादिधलारिषाबाळ॥ हमसांगेमगबळिदेवा॥ अश्वरथेसियादेवा॥ नि
धावेतुहिं॥ ४७॥ मगनिघालेसमस्त॥ आपुलेपेटुनिअश्वरथ॥ हेश्रीभागवतिचेमत्त॥ बोलिलेअसे॥ ४८॥
विष्णुपुराणिचेमत्त॥ रात्रिनेलिनिदेस्त॥ पेंवेढेमेमंडपवितें॥ बाळकेसि॥ ४९॥ मगसरलियारात्रि॥ अव
स्तिगोधनेसोडिलियाहाति॥ तवसमुद्रजळिपोवति॥ देखिल्लेवेढा॥ ५०॥ मगहाहाकारु॥ प्रथयमांडला
निधाल॥ मथुरेवाचुनीयासमग्रु॥ बुडालादेश॥ ५१॥ आतोहेडिविरलटिवाळ॥ खणोनबाळकाबोलाति
सकळ॥ ठेविकाडुनियाआंचळ॥ रवोवितिपो॥ ५२॥ प्रणोनसांगतिवळिभद्रा॥ मगनगरिकेलापुका
रा॥ हेरुहमेआणिलिमथुरा॥ रात्रिमध्ये॥ ५३॥ मगपोहातिनगराचियारुणा॥ नेचिवृक्षतेविआंगणा
पेवोपोलिद्रव्येकेणा॥ निचअसति॥ ५४॥ मगहोउनीयाविस्मित॥ सकळजालेनिश्रितकृष्णालुपर
भदेवत॥ यदुकुळिचे॥ ५५॥ ऐसातोलायवि॥ एकमोउनयकदारववि॥ एकदेखोनसामावि॥ उदरा
माजि॥ ५६॥ ऐसातोसहजसमर्थ॥ एकलाएकआणिअनंत॥ हस्तविताग्रय॥ नुपुरमज॥ ५७॥ द्वार

जाला

क० स्त०

कैधाडिलेसकळजन॥ आपण एकलाचिअसेकळा॥ तिवतोआलाकाळयौवन॥ मधुरवरि॥ १५॥ तवकल्लेदे
 रिवलानगरद्वारि॥ मगखणेहोयेहाचिहरि॥ ऐसेजाणितलेनिधीरि॥ नारदखुणे॥ १६॥ यासिंकरिजेतुंबळ॥
 तरिनेदेखेलिकपाळ॥ रथेसिजुंसुतरिभूपाळ॥ हासतिमज॥ १७॥ हातवअसेचरणचालि॥ अणोनआपण
 पुतरलखालि॥ जरासंदबांधलाकालि॥ तौनिहामिया॥ १८॥ आणिमारिलाकौसासुरा॥ तुंतुतवदेस्यवडा
 नला॥ आताकरिनसंकार॥ लुसियाकुळाचा॥ १९॥ कुळाजवळिनेदेखेशस्त्र॥ मगआपणसांडिलेधनुष्य॥ म
 गधाविनलासिप्र॥ धरावयासि॥ २०॥ मगमावतविराणेंगायिनथु॥ कमळनयननिद्यालाचालितु॥ तव
 धाविनलागवसितु॥ कृष्णामागे॥ २१॥ हातावितिलेतर॥ काहिधावेकाहिस्थिरा॥ कृष्णधालुं पाहेकर॥
 काळयौवनतो॥ २२॥ आताधरिनखणेहरि॥ ऐसापणगिरिकंदरि॥ तवंसैन्यअंतरलेदुरि॥ काळयौवना
 चे॥ २३॥ गणगंधर्वद्वयचारि॥ योगिधरितातिनानापरि॥ परितोबसतांशरिरि॥ दुरिएकां॥ २४॥ तो
 एकादुरिएकांजवळि॥ दुरावितानाहिवेगळि॥ आताअसोहेबेलि॥ परमार्थिक॥ २५॥ पुर्वभक्तिराजा
 हेपुढारु॥ तेजाणोनगेलाशारंगधरु॥ जेथेनिद्रिस्तअसेनृपवरु॥ महाकाळजो॥ २६॥ तोमांधांतयात्वासु

॥ राम ॥

॥ १ ॥

॥ १ ॥

(१०A)

तु॥ सूर्यवंशिवाचपनापु॥ मुचकुंदुनवेअसेनिद्रिस्त॥ युगेअठाविसाचा॥ ७०॥ तोजाणोनप्रहाभक्त॥ पुर्वबोल
करावासत्य॥ अणोनगेलाअनंत॥ तथाप्रति॥ ७१॥ आणिवधावाकावयौवन॥ युद्धाविणक्षमावाप्राण॥ अणो
नगेलाअनंत॥ तथाप्रति॥ ७२॥ मागे एतसेकावयौवन॥ जैसापतंगदिपानेदेखोन॥ नातरिनदिजायधा
वोन॥ सागराप्रति॥ ७३॥ मगआपलाकटकवधा॥ तेणेसाकिलामुचकुंद॥ पितांबरराकुनियागोविंद॥ गे
लापरता॥ ७४॥ तवआलाकावयौवन॥ मुचकुंद॥ सिद्धागेकृष्ण॥ मगत्राणेहुणितलाचरण॥ हृदयावरि
॥ ७५॥ जैसापेटिचाकुंकिजेफणि॥ काकुंरिचार॥ मिनवहि॥ नेत्रउपजेनमुळपाणि॥ मदनावरिजैसा
॥ ७६॥ उपडिलेनेत्रबुबळ॥ तवनिधालेअग्निजेजाल॥ तेणेकावयौवनाचेनालाळ॥ जालेप्रस्थ॥ ७७॥
मगमोवनेपाहेमुचकुंद॥ अणोकोणिकेलेसावध॥ जिवारोनसेआनंद॥ कवणेगुणे॥ ७८॥ कोटिसूर्याचिने
ज॥ प्रभाफाकेल्येणेजो॥ आणिपितांबरवस्त्रमंज॥ दिथलेकोणे॥ ७९॥ जवट्टिवाकरियाहळ॥ तवदे
खिलानंदगोपाळ॥ चतुर्भुजब्रह्मगोव॥ विराजलाजो॥ ८०॥ शंखचक्रगदाकमळ॥ कंठिकोस्तोमवैजयं
तिमाळ॥ मेघशामगोपाळ॥ पितांबरपिवळा॥ ८१॥ चरणिब्रिदात्ताउर॥ प्रथमबोशानिमखुंदर॥ क
र्णिकुंडलेकमळनेत्र॥ माझादिन्यमुगुट॥ ८२॥ अणोनिकायेदेखिलेखस॥ तवजालेपूर्विलज्ञान॥ मग

(11)
क. स्त २

वाननेलोटांगण गोविंदासि ॥ ८७ ॥ भगकरिजयजयकार ॥ अणेमिआजिआलोपवित्र ॥ मजदिजेनाजि
कार ॥ देवराणिवा ॥ ८८ ॥ भगबोलिलाअनंत ॥ कुसापुरेलगाभनोरथ ॥ कैवल्यपावसिवेकुंठ ॥ सत्यजा
ण ॥ ८९ ॥ भगअणेजन्मोजयो ॥ येकफेडावाजिसंदेही ॥ मुचकुंदामेटलादेवो ॥ कैसियापरि ॥ ९० ॥ कैसाभा
गिलपुढारु ॥ कवणाचाअसेवर ॥ अठाविसयुगेनृपवर ॥ निद्रिस्तकां ॥ ९१ ॥ भगअणेवेषंपायन ॥ इछक
रायाचानंदन ॥ सूर्यवंशिंमुकुटवर्धन ॥ मांधातजे ॥ ९२ ॥ तयामांधातयाचासुत ॥ मुचकुंदमहाविरमात ॥
नोराजकरितसेनृपनाथ ॥ अयोध्येसि ॥ ९३ ॥ तवउदिलेयनारक ॥ तयाप्रसन्नचतुर्मुख ॥ नेणेजितिला
अमरलोक ॥ महासुर ॥ ९४ ॥ साटिसंवदर ॥ तिनलेदेवअसुर ॥ भगपळालेसमग्र ॥ देयाभेणे ॥ ९५ ॥
सांगोसंग्रामाविकथा ॥ तरिबंधनुपुरेलिहिन ॥ दृष्टाहोइजेसमस्ता ॥ तारकासुराचा ॥ ९६ ॥ भगसांडु
पाहातिअमरावति ॥ तवनारदसांगेइद्राप्रति ॥ अयोध्ये ॥ आणापुण्यकिति ॥ मुचकुंदतो ॥ ९७ ॥ त्याच्यापु
ण्यानाहिपार ॥ दानव्रताचासागर ॥ समरंगणिधनुर्धर ॥ नाहिदुसरा ॥ ९८ ॥ कासेमाषेचानिर्मळ ॥ ओ
चारनिष्टेचाप्रहाशिळ ॥ नोराखोशकेभूपाळ ॥ अमरावतिहे ॥ ९९ ॥ तोपालोनियाविमानि ॥ मुचकुंदआणि
लावज्रपाणि ॥ तयानिरविलिराज्यानि ॥ अमरावतिहे ॥ १०० ॥ तोधनुर्धरशिरोमणि ॥ तारकासुसिजे

राम

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com